

Środa, 15 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0007

Roczne sprawozdanie za rok 2018 dotyczące praw człowieka i demokracji na świecie oraz polityki UE w tym zakresie**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie praw człowieka i demokracji na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie – sprawozdanie roczne za rok 2018 (2019/2125(INI))**

(2021/C 270/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka oraz inne traktaty i instrumenty Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczące praw człowieka,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 2, 3, 8, 21 i 23 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 17 i 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając globalną strategię na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej przedstawioną 28 czerwca 2016 r.,
- uwzględniając Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2015–2019, przyjęty przez Radę 20 lipca 2015 r., oraz jego przegląd śródkresowy z czerwca 2017 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań, przyjęte 24 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając przyjęte 24 czerwca 2013 r. Wytyczne UE na rzecz promowania i ochrony wszystkich praw człowieka przysługujących lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym (LGBTI),
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie kary śmierci, wolności wypowiedzi w internecie i poza nim oraz obrońców praw człowieka,
- uwzględniając zmienione Wytyczne UE w sprawie polityki UE wobec państw trzecich dotyczącej tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karaniami, przyjęte 16 września 2019 r.,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące bezpiecznej wody pitnej i urządzeń sanitarnych, przyjęte 17 czerwca 2019 r.,
- uwzględniając Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (zwaną dalej „konwencją stambulską”) z 11 maja 2011 r., która nie została ratyfikowana przez wszystkie państwa członkowskie,
- uwzględniając Konwencje Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi (Seria Traktatów Rady Europy nr 197) i o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych (Seria Traktatów Rady Europy nr 201),
- uwzględniając Konwencję ramową Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych i Europejską kartę języków regionalnych lub mniejszościowych,

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- uwzględniając 17 celów zrównoważonego rozwoju ONZ oraz Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- uwzględniając drugi unijny plan działania w sprawie równości płci (GAP II) pt. „Równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet: odmiana losu dziewcząt i kobiet w kontekście stosunków zewnętrznych UE w latach 2016–2020” z 21 września 2015 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka z 20 listopada 1989 r. i załączone do niej dwa protokoły fakultatywne,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych z 30 marca 2007 r.,
- uwzględniając deklaracje ONZ dotyczące praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych oraz praw ludów tubylczych,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. praw ludów tubylczych dla Rady Praw Człowieka ONZ z 8 sierpnia 2017 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka z 16 czerwca 2011 r.,
- uwzględniając Deklarację ONZ o przynależnych jednostkom, grupom i podmiotom społecznym prawie i obowiązku propagowania i ochrony powszechnie uznanych praw człowieka oraz podstawowych wolności, przyjętą 9 grudnia 1998 r.,
- uwzględniając Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW), pekińską platformę działania i program działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz wyniki odnośnych konferencji przeglądowych,
- uwzględniając oświadczenie Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka przedstawione 15 października 2019 r. na posiedzeniu Trzeciego Komitetu Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku,
- uwzględniając zasady z Yogyakarty (w sprawie stosowania międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka w stosunku do orientacji seksualnej oraz tożsamości płciowej) przyjęte w listopadzie 2006 r. oraz dziesięć zasad uzupełniających („plus 10”) przyjętych 10 listopada 2017 r.,
- uwzględniając decyzję Zgromadzenia Ogólnego ONZ z 28 maja 2019 r. ustanawiającą 22 sierpnia Międzynarodowym Dniem Upamiętniającym Ofiary Aktów Przemocy ze względu na Religię lub Wyznanie,
- uwzględniając podstawowe konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP),
- uwzględniając Globalne porozumienie na rzecz bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji przyjęte przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 10 i 11 grudnia 2018 r.,
- uwzględniając Globalne porozumienie w sprawie uchodźców potwierdzone przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 17 grudnia 2018 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) ⁽²⁾,
- uwzględniając Protokół Rady Europy z 10 października 2018 r. zmieniający Konwencję o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych,

⁽¹⁾ <https://undocs.org/A/HRC/36/46/Add.2>

⁽²⁾ Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- uwzględniając konkluzje Rady z 25 czerwca 2018 r. w sprawie priorytetów UE na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz na 73. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając konkluzje Rady z 17 lipca 2018 r. w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego z okazji 20. rocznicy przyjęcia statutu rzymskiego,
- uwzględniając komunikat Komisji z 26 kwietnia 2016 r. pt. „Godne życie: przejście od uzależnienia od pomocy do samodzielności” (COM(2016)0234) oraz późniejsze konkluzje Rady z 12 maja 2016 r. w sprawie podejścia UE do przymusowych wysiedleń i rozwoju,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie demokracji, przyjęte 14 października 2019 r.,
- uwzględniając wspólne oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz ministrów spraw zagranicznych lub przedstawicieli 13 uczestniczących państw członkowskich ONZ z 27 września 2018 r. na temat inicjatywy „Dobre przykłady realizacji praw człowieka”,
- uwzględniając roczne sprawozdanie UE na temat praw człowieka i demokracji na świecie w 2018 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie sprawozdania rocznego dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie w 2017 r. oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie⁽³⁾, a także swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie sprawozdań rocznych za lata poprzednie,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie unijnej komunikacji strategicznej w celu przeciwdziałania wrogiej propagandzie stron trzecich⁽⁴⁾ i swoje zalecenie z dnia 13 marca 2019 r. dla Rady oraz wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, zawierające podsumowanie działań podjętych przez ESDZ dwa lata po sprawozdaniu PE w sprawie unijnej komunikacji strategicznej w celu przeciwdziałania wrogiej propagandzie stron trzecich⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie wytycznych UE i mandatu specjalnego wysłannika UE ds. promowania wolności religii i przekonań poza UE⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie łamania praw rdzennej ludności na świecie, w tym masowego wykupu gruntów rolnych⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2019 r. w sprawie przyszłości wykazu działań na rzecz osób LGBTI (2019–2024)⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie napotykanego wrogiego nastawienia w odniesieniu do praw kobiet i równouprawnienia płci w UE⁽⁹⁾,
- uwzględniając wszystkie swoje przyjęte w 2018 r., zgodnie z art. 144 Regulaminu, rezolucje w sprawie łamania praw człowieka, demokracji i praworządności (znane jako rezolucje w trybie pilnym),
- uwzględniając Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli, którą przyznano w 2018 r. Ołehowi Sencowowi, ukraińskiemu reżyserowi filmowemu i więźniowi politycznemu przetrzymywanemu w Rosji,

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0515.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 58.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0187.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0013.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0279.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0129.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0111.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając pismo Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0051/2019),
- A. mając na uwadze, że podczas obchodów 70. rocznicy uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (PDPC) w 2018 r. UE podkreśliła polityczne znaczenie budowania ładu światowego opartego na poszanowaniu praw człowieka oraz potwierdziła swoje głębokie i zdecydowane zaangażowanie w propagowanie i ochronę praw człowieka na całym świecie; mając na uwadze, że w listopadzie 2018 r. Parlament Europejski był gospodarzem pierwszego w historii Tygodnia Praw Człowieka, podczas którego podkreślono najważniejsze cele osiągnięte od czasu przyjęcia PDPC, a także obecne wyzwania w zakresie praw człowieka;
- B. mając na uwadze, że poszanowanie, propagowanie, niepodzielność i ochrona powszechnego charakteru praw człowieka, a także krzewienie zasad demokracji i wartości demokratycznych, w tym praworządności, poszanowania godności ludzkiej i zasad równości i solidarności to podstawa dorobku etycznego i prawnego UE oraz jej wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) i działań zewnętrznych; mając na uwadze, że UE powinna nadal dążyć do odgrywania na świecie pierwszoplanowej roli w powszechnym propagowaniu i ochronie praw człowieka, w tym we współpracy wielostronnej, zwłaszcza przez aktywne i konstruktywne działania w różnych organach ONZ oraz zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i prawem międzynarodowym, a także obowiązkami w dziedzinie praw człowieka i zobowiązaniami przyjętymi w ramach Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celów zrównoważonego rozwoju;
- C. mając na uwadze, że w PDPC, która jest zbiorem uniwersalnych wartości, zasad i norm, jakimi kierują się państwa członkowskie ONZ, postrzega się ochronę praw człowieka jako fundament dobrych rządów; mając na uwadze, że w duchu PDPC i art. 21 TUE Unia Europejska odgrywa pierwszoplanową rolę w realizacji polityki bazującej na prawach człowieka i stale angażuje się w walkę z łamaniem praw człowieka;
- D. mając na uwadze, że przez działania na szczeblu dwustronnym i wielostronnym UE przyczyniła się do krzewienia praw człowieka w 2018 r., w szczególności przez intensyfikację dialogu politycznego z krajami spoza UE, w tym z krajami dążącymi do integracji europejskiej, i innymi instytucjami regionalnymi takimi jak Unia Afrykańska, oraz przez ustanowienie nowych umów międzynarodowych, m.in. partnerstw handlowych i gospodarczych; mając na uwadze, że ambitne zaangażowanie wymaga od UE konsekwencji i bycia przykładem dla innych;
- E. mając na uwadze, że polityka UE musi zapewniać ochronę praw człowieka przynależnych najsłabszym grupom, takim jak mniejszości etniczne, językowe i religijne, osoby z niepełnosprawnościami, społeczność LGBTI, kobiety, dzieci, osoby ubiegające się o azyl i migranci; mając na uwadze, że podczas całych obchodów związanych z wydaniem deklaracji ONZ o obrońcach praw człowieka UE podkreślała kluczową rolę obrońców praw człowieka w krzewieniu demokracji i praworządności; mając na uwadze, że na światowym szczycie obrońców praw człowieka w 2018 r. sporządzono plan działania zawierający priorytety w dziedzinie obrony praw człowieka; mając na uwadze, że w 2018 r. wielu obrońców praw człowieka padło ofiarą ataków, gróźb i prześladowania oraz zostało zabitych; mając na uwadze, że niektóre prywatne firmy wojskowe i ochroniarskie uczestniczyły w wielu przypadkach łamania praw człowieka, co musi być przedmiotem odpowiedniego dochodzenia, a osoby odpowiedzialne muszą zostać postawione przed sądem;
- F. mając na uwadze, że nawet w obecnym dziesięcioleciu równouprawnienie płci i prawa kobiet są przedmiotem widocznych ograniczeń i ataków na szczeblu międzynarodowym; mając na uwadze, że zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne należą do podstawowych praw człowieka i są zasadniczymi aspektami ludzkiej godności; mając na uwadze, że przemoc wobec kobiet i dziewcząt należy do najbardziej rozpowszechnionych naruszeń praw człowieka na świecie i dotyka wszystkich warstw społeczeństwa oraz stanowi główną przeszkodę w osiągnięciu równouprawnienia płci; mając na uwadze, że kompleksowa i wiążąca strategia UE na rzecz równouprawnienia płci, zgodnie z postulatem Parlamentu, musi przewidywać uwzględnianie aspektu płci we wszystkich politykach UE i wzmacniać wpływ przyszłego unijnego planu działania w sprawie równości płci III;
- G. mając na uwadze, że krzewienie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa jest elementem racji bytu UE; mając na uwadze, że UE angażuje się na arenie międzynarodowej w imię zasad, które stanowiły inspirację do jej powstania, zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego oraz przy ich wsparciu;
- H. mając na uwadze, że katastrofy środowiskowe, w tym globalne ocieplenie i wylesianie, są wynikiem działania człowieka i powodują naruszanie praw człowieka nie tylko wobec osób bezpośrednio poszkodowanych w związku z utratą miejsca zamieszkania i miejsca do życia, ale również wobec całej ludzkości; mając na uwadze, że należy uznać związek między prawami człowieka, zdrowiem i ochroną środowiska; mając na uwadze, że zapobieżenie napięciom w niektórych regionach wymaga zapewnienia dostępu do wody;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- I. mając na uwadze, że większa spójność między polityką wewnętrzną i zewnętrzną UE, a także między poszczególnymi dziedzinami polityki zewnętrznej UE, jest niezbędna do udanej i skutecznej polityki UE w dziedzinie praw człowieka; mając na uwadze, że polityka wspierająca prawa człowieka i demokrację powinna zostać uwzględniona we wszystkich innych nurtach polityki UE mających wymiar zewnętrzny, takich jak rozwój, migracja, bezpieczeństwo, zwalczanie terroryzmu, prawa kobiet i równouprawnienie płci, rozszerzenie i handel, szczególnie dzięki wprowadzeniu klauzul praw człowieka do umów między UE a państwami trzecimi; mając na uwadze, że większa spójność powinna umożliwiać UE szybszą reakcję na naruszenia praw człowieka w ich początkowej fazie oraz większą aktywność i wiarygodność jako podmiotu broniącego praw człowieka na szczeblu światowym;
- J. mając na uwadze, że przemiany demokratyczne oraz ustanowienie lub umocnienie praworządności w wielu krajach to długie i żmudne procesy, dla których powodzenia zasadnicze znaczenie ma wsparcie zewnętrzne w dłuższym okresie, w tym ze strony UE;

Prawa człowieka i demokracja: ogólne tendencje i kluczowe wyzwania

1. wyraża głębokie zaniepokojenie atakami na demokrację i praworządność na całym świecie w 2018 r., które są oznaką nasilającego się autorytaryzmu jako postawy politycznej, obejmującej lekceważenie praw człowieka, represje wobec dysydentów, upolityczniony wymiar sprawiedliwości, ustalanie z góry wyników wyborów, ograniczanie przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego oraz ograniczanie wolności zgromadzeń i wolności wypowiedzi; podkreśla, że społeczeństwo obywatelskie powinno umożliwiać elastyczne i skuteczne reagowanie w odpowiednim czasie na działania reżimów naruszających prawo międzynarodowe, prawa człowieka i zasady demokratyczne;
2. jest zdania, że kraje, które popadają w reżimy autorytarne, stają się bardziej podatne na niestabilność, konflikty, korupcję, brutalny ekstremizm i zaangażowanie w zagraniczne konflikty zbrojne; wyraża zaniepokojenie, że niektóre reżimy wciąż negują istnienie powszechnych praw człowieka zapisanych w prawie międzynarodowym; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jednocześnie wiele krajów zapoczątkowało procesy pokojowe i demokratyzacyjne, wdrożyło reformy konstytucyjne i reformy sądownictwa oraz zaangażowało społeczeństwo obywatelskie w otwarte i publiczne debaty mające na celu propagowanie podstawowych wolności i praw człowieka, w tym zniesienie kary śmierci; ubolewa, że mimo coraz silniejszej tendencji do znoszenia kary śmierci na świecie szereg krajów nie wprowadziło jeszcze stosownego moratorium;
3. uważa, że wszystkie państwa, które przestrzegają uznanych na szczeblu międzynarodowym podstawowych wolności jako fundamentu demokracji, muszą przodować w rozpowszechnianiu na całym świecie demokratycznych praktyk w rządzeniu opartych na prawach człowieka i praworządności oraz we wzmacnianiu międzynarodowych instrumentów prawnych służących ochronie praw człowieka; podkreśla wyzwania związane z dopuszczaniem szkodliwych wpływów, które podważają rządy demokratyczne i wartości nierozzerwalnie związane z prawami człowieka, a tym samym udaremniają pozytywne wysiłki państw demokratycznych; jest głęboko zaniepokojony powiązaniem między reżimami autorytarnymi a populistycznymi i nacjonalistycznymi partiami i rządami; uważa, że takie powiązania podważają wiarygodność wysiłków UE na rzecz promowania podstawowych wartości;
4. przypomina, że można układać hierarchii praw człowieka; podkreśla, że należy zapewnić pełne poszanowanie i przestrzeganie zasady, że prawa człowieka są powszechne i niezbywalne, niepodzielne, współzależne i wzajemnie powiązane; podkreśla, że próby wykorzystania praw niektórych grup do uzasadnienia marginalizacji innych są zupełnie niedopuszczalne;
5. zwraca uwagę na plagę konfliktów zbrojnych i napaści wojskowych mających na celu między innymi czystki etniczne, które nadal przynoszą ofiary śmiertelne wśród cywilów i powodują masowe wysiedlenia, a państwa i podmioty niepaństwowe zrzekają się odpowiedzialności za przestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka; podkreśla, że w regionach ogarniętych wojną lub ogarniętych konfliktem dochodzi do wyjątkowo poważnych naruszeń praw człowieka, zaprzeczających godności ludzkiej, co jest zarówno niszczycielskie dla ofiar, jak i poniżające dla sprawców; zwraca na przykład uwagę na stosowanie tortur i innego okrutnego, nieludzkiego i poniżającego traktowania, wymuszone zaginięcia, egzekucje pozasądowe, przemoc i umyślne głodzenie ludności jako narzędzia wojny mające na celu niszczenie, destabilizację i demoralizację jednostek, rodzin, społeczności i społeczeństw, a zwłaszcza dzieci; podkreśla szczególną podatność kobiet z mniejszości etnicznych i religijnych, zwłaszcza konwertytek, na przemoc seksualną; zdecydowanie potępia śmiertelne napaści na szpitale, szkoły i inne cele cywilne, do których doszło podczas konfliktów zbrojnych na całym świecie w 2018 r.; przypomina, że prawo do życia jest istotnym prawem człowieka i że nielegalne akty wojny należy zawsze jednomyślnie potępiać i skutecznie zwalczać;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

6. potępia wypieranie multilateralizmu i opartego na regułach porządku międzynarodowego, co stanowi poważne wyzwanie w dziedzinie praw człowieka na całym świecie; jest głęboko przekonany, że podejścia i decyzje podejmowane we współpracy wielostronnej, zwłaszcza w organach ONZ i uzgodnionych systemach negocjacji w organizacjach regionalnych, np. w Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), są najskuteczniejsze w służbie interesom ludzkości, znajdowaniu trwałych rozwiązań konfliktów w oparciu o normy i zasady prawa międzynarodowego, Kartę Narodów Zjednoczonych i akt końcowy KBWE oraz wspieraniu postępów w dziedzinie praw człowieka; jest głęboko zaniepokojony, że w różnych organach ONZ zajmujących się prawami człowieka, w tym w Radzie Praw Człowieka, reprezentowane są państwa o udokumentowanej historii poważnych naruszeń praw człowieka;

7. jest poważnie zaniepokojony wzrostem liczby zabójstw, ataków fizycznych i szkalowania oraz stosowania kary śmierci, prześladowań, więzienia, nękania i zastraszania obrońców praw człowieka na całym świecie, szczególnie dziennikarzy, uczonych, prawników, polityków i działaczy społeczeństwa obywatelskiego, w tym obrońców praw kobiet, środowiska naturalnego i prawa do gruntów, a także obrońców mniejszości religijnych, głównie w krajach o wysokim poziomie korupcji oraz słabej praworządności i słabym nadzorze sądowym; jest szczególnie zaniepokojony coraz śmielszymi atakami poza granicami własnego kraju, a w niektórych przypadkach z naruszeniem przepisów i zwyczajów dotyczących przywilejów i immunitetów dyplomatycznych; domaga się sprawiedliwości i odpowiedzialności za te ataki na najwyższym szczeblu podejmowania decyzji; zauważa, że wszyscy obrońcy praw człowieka, zwłaszcza kobiety, stoją w obliczu konkretnych zagrożeń i potrzebują odpowiedniej ochrony; potępia fakt, że niektóre rządy przyjęły przepisy ograniczające działalność społeczeństwa obywatelskiego lub ruchów społecznych, w tym powodujące zamknięcie organizacji pozarządowych lub zamrożenie ich aktywów; jest głęboko zaniepokojony wykorzystywaniem represyjnych przepisów dotyczących cyberbezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu do walki z obrońcami praw człowieka;

8. podkreśla znaczenie propagowania równouprawnienia płci i praw kobiet i dziewcząt na całym świecie; zaznacza, że mimo postępów kobiety i dziewczęta nadal doświadczają dyskryminacji i przemocy; podkreśla, że większość społeczeństw nadal ma trudności z zapewnieniem kobietom i dziewczętom równych praw na mocy obowiązujących przepisów i równego dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej, godnej pracy oraz reprezentacji politycznej i gospodarczej; wyraża zaniepokojenie z powodu powszechnych ataków na prawa kobiet oraz ich zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne, a także z powodu przepisów, które w wielu częściach świata ograniczają te prawa; podkreśla, że okaleczanie żeńskich narządów płciowych i małżeństwa dzieci należą do najbardziej rozpowszechnionych naruszeń praw człowieka; jest zaniepokojony, że kobiety dające wyraz swojej wierze lub przekonaniom są w dwójnasób narażone na prześladowania; przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę UE i ONZ o nazwie Spotlight, której celem jest wyeliminowanie przemocy wobec kobiet i dziewcząt, i apeluje o jej wzmocnienie;

9. podkreśla, że poszanowanie i promowanie praw dziecka, zwalczanie wszelkich form znęcania się nad dziećmi, zaniebywania ich, złego traktowania, handlu nimi i ich wykorzystywania, w tym przymusowych małżeństw i wcielania dzieci do wojska lub wykorzystywania dzieci-żołnierzy w konfliktach zbrojnych, oraz zapewnienie dzieciom opieki i edukacji mają kluczowe znaczenie dla przyszłości ludzkości; popiera w tym względzie mechanizm monitorowania i sprawozdawczości ustanowiony w rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1612 w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych;

10. podkreśla znaczenie pełnego uwzględnienia specyfiki potrzeb osób z niepełnosprawnościami; wzywa UE do włączenia walki z dyskryminacją ze względu na niepełnosprawność do polityki działań zewnętrznych i pomocy rozwojowej, obok walki o równy dostęp do rynku pracy oraz do edukacji i szkoleń, a także do wspierania rozwiązań ułatwiających osobom z niepełnosprawnościami funkcjonowanie w społeczeństwie;

11. zwraca uwagę na przypadki prześladowań i dyskryminacji ze względu na pochodzenie etniczne, narodowość, klasę społeczną, kastę, religię, przekonania, język, wiek, płeć, orientację seksualną i tożsamość płciową, nadal powszechne w wielu krajach i społeczeństwach; jest poważnie zaniepokojony coraz bardziej nietolerancyjnymi i przesyconymi nienawiścią reakcjami wobec osób, które padły ofiarą takich naruszeń praw człowieka; apeluje, by osoby odpowiedzialne za te naruszenia zostały pociągnięte do odpowiedzialności;

12. zauważa, że liczba osób przymusowo przesiedlonych w 2018 r. przekroczyła 70 mln, z czego 26 mln to uchodźcy, 41 mln osoby wewnętrznie przesiedlone, a 3,5 mln to osoby ubiegające się o azyl⁽¹⁰⁾; zauważa ponadto, że na całym świecie jest około 12 mln bezpaństwowców; jest zdania, że wojny, konflikty, terroryzm, przemoc, ucisk polityczny, prześladowanie z powodu religii lub przekonań, ubóstwo, niedobór wody i brak bezpieczeństwa żywnościowego zwiększają ryzyko powstawania nowych konfliktów i dalszego przymusowego wysiedlania ludności; przyznaje, że konsekwencje środowiskowe zmiany klimatu, np. mniejszy dostęp do bezpiecznej wody pitnej, mogą zwiększyć liczbę przymusowych wysiedleń;

⁽¹⁰⁾ Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) – Sprawozdanie na temat globalnych tendencji w 2018 r. (19 czerwca 2019 r.).

Środa, 15 stycznia 2020 r.

13. zaznacza, że alarmująca sytuacja klimatyczna i masowa utrata różnorodności biologicznej stanowią poważne zagrożenie dla ludności; przypomina, że bez zdrowego środowiska zagrożone są podstawowe prawa człowieka do życia, zdrowia, żywności i bezpiecznej wody; zwraca uwagę na wpływ dewastacji środowiska na prawa człowieka zainteresowanej ludności, a w odniesieniu do prawa do środowiska – całej ludzkości; podkreśla podstawowe obowiązki i odpowiedzialność państw i innych decydentów za osiągnięcie celów porozumienia paryskiego z 2015 r. i przeciwdziałanie zmianie klimatu i jej skutkom, zapobieganie jej negatywnemu oddziaływaniu na prawa człowieka i wspieranie odpowiedniej polityki zgodnie z zobowiązaniami w dziedzinie praw człowieka; przypomina obowiązki państw w zakresie ochrony różnorodności biologicznej i zapewnienia dostępu do skutecznych środków zaradczych w wypadku utraty i zmniejszenia różnorodności biologicznej; wyraża poparcie dla zaczątków działań ustawodawczych na szczeblu międzynarodowym w kwestii przestępstw przeciwko środowisku.

14. podkreśla, że wolność słowa i wyrażania opinii oraz pluralizm mediów zarówno w internecie, jak i poza nim są podstawą odpornych społeczeństw demokratycznych; potępia niewłaściwe wykorzystanie słusznych celów, takich jak zwalczanie terroryzmu, bezpieczeństwo państwa czy egzekwowanie prawa, jako pretekstów do ograniczania wolności wypowiedzi; potępia propagandę i przekazywanie przez media fałszywych informacji o mniejszościach; apeluje o wprowadzenie jak najlepszych zabezpieczeń przed nawoływaniem do nienawiści, radykalizacją, kampaniami dezinformacyjnymi i wrogą propagandą, zwłaszcza ze strony autorytarnych państw i podmiotów niepaństwowych takich jak grupy terrorystyczne, przez opracowanie przepisów na szczeblu unijnym i międzynarodowym, by przeciwdziałać zagrożeniom hybrydowym, w tym cyberwojnie i wojnie informacyjnej, przy jednoczesnym poszanowaniu praw podstawowych; przypomina, że media powinny być odzwierciedleniem pluralizmu różnych opinii oraz wspierać i stosować zasadę niedyskryminacji; podkreśla w tym względzie, że osoby należące do mniejszości powinny mieć swobodny dostęp do mediów nadawczych, również w swym języku;

Zwiększenie skuteczności polityki zagranicznej UE w zakresie praw człowieka

15. przypomina zobowiązanie UE do umieszczania praw człowieka i demokracji w centrum swoich stosunków z państwami trzecimi; podkreśla zatem, że cel krzewienia praw człowieka i demokracji na całym świecie musi zostać uwzględniony we wszystkich strategiach politycznych UE, które mają wymiar zewnętrzny; zwraca się do UE, by wypełniła te zobowiązania i zadbała o to, by jej zaangażowanie nie wzmocniło w sposób niezamierzony reżimów autorytarnych;

16. wzywa Komisję i państwa członkowskie UE do przyjęcia nowego, ambitnego, kompleksowego i wiążącego planu działania na rzecz praw człowieka i demokracji na kolejnych 5 lat; nalega, by wszystkie wyzwania związane z prawami człowieka, w tym w zakresie praw cyfrowych, praw środowiskowych, praw osób starszych, sportu i praw człowieka oraz praw migrantów zostały odpowiednio uwzględnione w przyszłym planie działania; wzywa do stworzenia silnego mechanizmu monitorowania w celu oceny realizacji i skutków planu działania; zwraca się do państw członkowskich o większe poczucie odpowiedzialności za plan działania oraz do składania sprawozdań z jego realizacji;

17. zwraca uwagę na znaczenie swoich rezolucji w sprawie łamania praw człowieka oraz naruszeń demokracji i praworządności, a także na wagę prac swej Podkomisji Praw Człowieka; zdecydowanie zaleca, by Komisja i ESDZ zwiększyły współpracę z Podkomisją Praw Człowieka, by mogła ona uczestniczyć w przyszłym planie działania i monitorować jego wdrażanie; apeluje do ESDZ, by przedstawiała Parlamentowi regularne sprawozdania na temat działań następczych wobec wszystkich rezolucji przyjętych w trybie pilnym lub zapisanych w nich zaleceń;

18. podkreśla, że handel, polityka UE w tej dziedzinie oraz prawa człowieka mogą i powinny wzajemnie się umacniać i że środowisko biznesu ma do odegrania ważną rolę, gdyż może zachęcać do wspierania praw człowieka, demokracji i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; nalega, by Komisja i ESDZ skutecznie wykorzystywały klauzule praw człowieka w umowach międzynarodowych, nie tylko za pomocą dialogu politycznego, regularnych ocen postępów i procedur konsultacji na wniosek, lecz również za pomocą stworzenia skutecznego mechanizmu monitorowania poważnych naruszeń praw człowieka w ramach działalności gospodarczej; wzywa, by klauzule praw człowieka należycie egzekwowano i odpowiednio monitorowano, również za pomocą wymiernych wskaźników referencyjnych, przy zaangażowaniu Parlamentu, społeczeństwa obywatelskiego i odpowiednich organizacji międzynarodowych; postuluje o skutecznym i niezależnym mechanizmie umożliwiającym składanie skarg przez grupy obywateli i zainteresowane strony, których dotyczą naruszenia praw człowieka; zaznacza, że UE i jej państwa członkowskie muszą zapobiegać wszelkim naruszeniom praw człowieka przez przedsiębiorstwa i negatywnemu wpływowi działalności gospodarczej;

19. wspiera prowadzony z państwami trzecimi dialog dotyczący praw człowieka, ponieważ jest to niezbędne narzędzie dwustronnego zaangażowania w propagowanie i ochronę praw człowieka; przypomina, że wytyczne UE w sprawie dialogu na temat praw człowieka z państwami trzecimi określają szereg kryteriów umożliwiających rozpoczęcie dialogu, w tym

Środa, 15 stycznia 2020 r.

„zakres, w jakim rząd jest skłonny poprawić sytuację, stopień zaangażowania rządu w przestrzeganie międzynarodowych konwencji praw człowieka, gotowość rządu do współpracy z procedurami i mechanizmami ONZ w zakresie praw człowieka, a także stosunek rządu do społeczeństwa obywatelskiego”; wnosi, by ESDZ regularnie oceniała każdy dialog zgodnie z tymi wytycznymi i dbała, by w razie braku wymiernych postępów UE dostosowała swe cele i ponownie rozważyła swoje podejście; wzywa, by Komisja i ESDZ – przy większym zaangażowaniu grup społeczeństwa obywatelskiego i odpowiednich organizacji międzynarodowych – wspólnie podejmowały kwestie praw człowieka i powiązanych z nimi obowiązków podczas dialogów i negocjacji z rządami państw trzecich dotyczących wszystkich obszarów politycznych i gospodarczych, co powinno zwiększyć oddziaływanie dialogów dotyczących praw człowieka; zaleca, by uwzględniano obawy dotyczące sytuacji w zakresie praw człowieka w tych krajach i by podejmowano odpowiednie działania, między innymi omawiając indywidualne przypadki w czasie dialogu dotyczącego praw człowieka; apeluje, by Parlament aktywniej uczestniczył w sporządzaniu programów dialogu na temat praw człowieka; podkreśla, że krajowe strategie w dziedzinie praw człowieka i coroczne sprawozdania z ich wdrażania są zasadniczym sposobem zapewnienia spójności polityki, wytyczenia kluczowych priorytetów strategicznych, określenia celów długo- i krótkoterminowych i wytyczenia konkretnych działań służących poprawie sytuacji w zakresie praw człowieka; ponawia apel, by posłowie do PE mieli wgląd do krajowych strategii praw człowieka; przyjmuje z zadowoleniem seminarium społeczeństwa obywatelskiego poprzedzające dialogi w sprawie praw człowieka i nalega, by podejmowano działania na podstawie konkluzji z tych dialogów, przy odpowiednim udziale organizacji społeczeństwa obywatelskiego;

20. stanowczo apeluje, by UE konsekwentnie zajmowała się kwestią dyskryminacji, jak najlepiej wykorzystując dostępne jej narzędzia w zakresie praw człowieka, w tym dialog, potępiając dyskryminację i wspierając społeczeństwo obywatelskie i wspólne inicjatywy na szczeblu ONZ zgodnie z niedawno przyjętymi wytycznymi UE w sprawie niedyskryminacji w działaniach zewnętrznych oraz wskazówkami ONZ w sprawie dyskryminacji ze względu na pochodzenie opublikowanymi w 2017 r.;

21. zdecydowanie popiera prace i wysiłki Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka (SPUE) w zakresie ochrony i promowania praw człowieka na całym świecie; podkreśla istotny cel mandatu SPUE, czyli zwiększenie skuteczności UE w tej dziedzinie; apeluje do SPUE, by zgodnie z mandatem usprawniał starania UE o umacnianie demokracji; nalega, by uwzględniono wniosek PE o przegląd mandatu SPUE, by miał on stały i bardziej odpowiedzialny charakter oraz uprawnienia do sporządzania opinii z inicjatywy własnej, odpowiednie środki oraz możliwość publicznego zabierania głosu w celu przedstawiania sprawozdań z wyników wizyt w państwach trzecich oraz w celu prezentowania stanowiska UE w kwestii praw człowieka; ponawia apel o zapewnienie większej przejrzystości działań i misji SPUE i nalega, by jego regularne sprawozdania dla Rady przekazywano również Parlamentowi; przyjmuje z zadowoleniem poszerzenie mandatu SPUE o wspieranie poparcia dla międzynarodowego sądownictwa karnego i oczekuje, że SPUE będzie szczególnie aktywny w tej dziedzinie;

22. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki ESDZ i Komisji na rzecz stałego podnoszenia świadomości urzędników UE w zakresie praw człowieka; przychylnie odnosi się do faktu, że wszystkie delegatury UE mają obecnie punkty kontaktowe ds. praw człowieka i oficerów łącznikowych ds. obrońców praw człowieka; zwraca się do ESDZ, by przedstawiła mu szczegółowe sprawozdanie z ukończenia sieci punktów kontaktowych, by móc ocenić tę sieć i zapewnić jej spójne wdrażanie we wszystkich delegaturach UE; wzywa delegatury UE i ich punkty kontaktowe ds. praw człowieka do konsekwentnego wywiązywania się z obowiązku spotkań z obrońcami praw człowieka, odwiedzania zatrzymanych działaczy, monitorowania ich procesów i opowiadania się za ich ochroną w terenie;

23. uznaje postępy dotyczące procedury sporządzania i formatu corocznego sprawozdania UE na temat praw człowieka i demokracji na świecie za 2018 r., lecz oczekuje, że Rada i wysoki przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczący Komisji będą jeszcze bardziej uwzględniać stanowisko zajęte przez Parlament w rezolucjach lub zaleceniach, by zapewnić głębsze i skuteczniejsze kontakty między instytucjami UE w kwestiach praw człowieka; zwraca się do Rady, by nadal dążyła do tego, by te doroczne sprawozdania były gotowe wcześniej w ciągu roku; zachęca Radę, by kolejne sprawozdanie roczne przyjęto w odpowiedniej procedurze konsultacji;

Opracowanie rozwiązań służących propagowaniu i ochronie praw człowieka i demokracji

Rządy demokratyczne i zapewnianie społeczeństwu obywatelskiemu przestrzeni do działania

24. wzywa UE i państwa członkowskie, by nadal ściśle i bez wyjątku monitorowały wydarzenia, które negatywnie wpływają na sprawowanie rządów i przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego na całym świecie, oraz by systematycznie reagowały – przy użyciu wszelkich odpowiednich środków – na politykę rządów autorytarnych i wprowadzane przez nie zmiany legislacyjne podważające ład oparty na podstawowych zasadach demokratycznych i ograniczające przestrzeń

Środa, 15 stycznia 2020 r.

społeczeństwa obywatelskiego; jest zdania, że między Komisją, ESDZ i Parlamentem powinna być większa synergia w tej kwestii; przyjmuje z zadowoleniem bezcenną pomoc dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego na całym świecie w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka, który jest jednym z głównych narzędzi realizacji unijnej polityki zewnętrznej w zakresie praw człowieka; apeluje o większe finansowanie społeczeństwa obywatelskiego i praw człowieka za pomocą instrumentu, który zastąpi Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka; podkreśla, że w 2018 r. aresztowano setki pokojowych demonstrantów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, poddano ich złemu traktowaniu i arbitralnemu zatrzymaniu oraz zmuszono do płacenia grzywn w wyniku procesu sądowego;

Podjęcie UE do konfliktów i odpowiedzialności za naruszenia praw człowieka

25. podkreśla związek między wzrostem liczby przypadków łamania praw człowieka a powszechną bezkarnością i brakiem odpowiedzialności w tych regionach i krajach, które zostały zniszczone przez konflikty lub które charakteryzują się politycznie umotywowanym zastraszaniem, dyskryminacją, nękaniami i napaściami, uprowadzeniami, przemocą policyjną, arbitralnymi aresztowaniami, przypadkami tortur i zabójstwami; wzywa społeczność międzynarodową do wspierania działań mających na celu zwalczanie bezkarności i promowanie odpowiedzialności, zwłaszcza w tych regionach i krajach, w których dynamika bezkarności nagradza osoby ponoszące największą odpowiedzialność i pozbawia sprawczości ofiary; podkreśla ponadto, że konflikty często odbijają się zwłaszcza na mniejszościach i grupach zmarginalizowanych;

26. przypomina swoje rezolucje wskazujące odpowiedzialność za konflikty, które w 2018 r. spowodowały setki ofiar śmiertelnych wśród dzieci w trakcie celowych ataków na ludność cywilną i infrastrukturę humanitarną; apeluje, by wszystkie państwa członkowskie ściśle przestrzegały Kodeksu postępowania UE w sprawie wywozu uzbrojenia, a szczególnie by zaprzęstały wszelkich transferów broni i sprzętu do inwigilacji i materiałów wywiadowczych, które mogą być wykorzystywane przez rządy do łamania praw człowieka, zwłaszcza podczas konfliktów zbrojnych; podkreśla, że potrzebna jest pełna przejrzystość i regularna sprawozdawczość ze strony państw członkowskich UE odnośnie do transferu broni; przypomina swoją rezolucję z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie stosowania uzbrojonych dronów⁽¹¹⁾; wyraża poważne zaniepokojenie stosowaniem uzbrojonych dronów niezgodnie z międzynarodowymi ramami prawnymi; zwraca się ponadto do Komisji o odpowiednie informowanie Parlamentu o wykorzystywaniu funduszy UE na wszystkie projekty badawcze i rozwojowe związane z konstrukcją dronów; nalega, by wysoki przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczący Komisji zakazał opracowywania, produkcji i stosowania w pełni autonomicznej broni, która umożliwia przeprowadzanie ataków bez interwencji człowieka;

27. stanowczo potępia wszystkie haniebne zbrodnie i naruszenia praw człowieka popełniane przez podmioty państwowe i niepaństwowe, w tym naruszenia wymierzone w obywateli w odwecie za pokojowe korzystanie z przysługujących im praw człowieka; zwraca się do UE i państw członkowskich, by wykorzystywały całe swe znaczenie polityczne do zapobiegania wszelkim aktom, które można uznać za ludobójstwo, zbrodnię wojenną lub zbrodnię przeciwko ludzkości, by skutecznie i w sposób skoordynowany reagowały na przypadki takich aktów, oraz by zmobilizowały wszystkie zasoby niezbędne do postawienia przed sądem wszystkich osób odpowiedzialnych, jak również by wspierały ofiary oraz procesy stabilizacji i pojednania; apeluje do społeczności międzynarodowej, by ustanowiła instrumenty minimalizujące braki w ostrzeganiu i reagowaniu, np. system wczesnego ostrzegania UE, tak aby zapobiegać powstawaniu, odradzaniu się lub eskalacji gwałtownych konfliktów; wzywa ESDZ i Komisję, by włączyła ambitną strategię zwalczania bezkarności do trzeciego Planu działania UE dotyczącego praw człowieka i demokracji; zdecydowanie zaleca, by powołano europejskie obserwatorium ds. zapobiegania i zwalczania bezkarności oraz ds. rozliczalności w tej dziedzinie; ponawia postulat, by wysoki przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczący Komisji powołał specjalnego przedstawiciela UE ds. międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości oraz powierzył mu mandat w zakresie propagowania i reprezentowania unijnego zobowiązania do walki z bezkarnością oraz włączania tej kwestii w główny nurt polityki;

28. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz promowania uniwersalności Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, jakie UE podejmowała w 2018 r., czyli w 20. rocznicę przyjęcia tego statutu, a także potwierdza swoje niezachwiane poparcie dla Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK); zauważa, że prawo międzynarodowe jest obecnie pod dużą presją; wyraża zaniepokojenie, że z powodu szerokiej jurysdykcji MTK ze 193 państw członkowskich ONZ zaledwie 122 należy do MTK i tylko 38 ratyfikowało poprawkę w Kampali, która uprawnia MTK do ścigania zbrodni agresji; zwraca się do UE i państw członkowskich, by zachęcały wszystkie państwa członkowskie ONZ do ratyfikacji i stosowania statutu rzymskiego, i wyraża zaniepokojenie z powodu wypowiedzenia statutu rzymskiego i gróźb jego wypowiedzenia; apeluje również do wszystkich sygnatariuszy statutu rzymskiego, by skoordynowali prace i współpracowali z MTK; wzywa UE i państwa członkowskie do systematycznego popierania badań, dochodzeń i decyzji MTK oraz do podjęcia niezbędnych działań w celu zapobieżenia brakowi współpracy z MTK; zwraca się o wsparcie finansowe dla organizacji, które gromadzą, zachowują i chronią dowody – cyfrowe bądź inne – przestępstw popełnionych przez którąkolwiek ze stron konfliktu w celu ułatwienia ich ścigania na szczeblu międzynarodowym; wzywa państwa

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 285 z 29.8.2017, s. 110.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

członkowskie UE i sieć punktów kontaktowych UE ds. ścigania ludobójstwa, by wsparły zespół śledczy ONZ w gromadzeniu, zabezpieczaniu i przechowywaniu dowodów zbrodni popełnianych obecnie lub popełnionych bardzo niedawno, tak by pamięć o nich nie zginęła; wzywa Komisję i ESDZ, by zastanowiły się, jak można pomóc ofiarom naruszeń międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego w uzyskaniu dostępu do międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości oraz w uzyskaniu zadośćuczynienia i odszkodowania, w tym przez rozwijanie zdolności państw trzecich do stosowania zasady jurysdykcji uniwersalnej w ich krajowych systemach prawnych, a także by przedstawiły nowe narzędzia w tym względzie;

29. przyjmuje z zadowoleniem wstępne dyskusje wyjaśniające i apeluje o kontynuowanie w Radzie rozmów o utworzeniu unijnego mechanizmu sankcji w zakresie praw człowieka na całym świecie (tzw. listy Magnickiego), umożliwiającego nakładanie ukierunkowanych sankcji na osoby współwinne poważnych naruszeń praw człowieka, co wielokrotnie postulował, zwłaszcza w marcu 2019 r.; zwraca się do Rady o przyspieszenie dyskusji, by jak najszybciej przyjąć niezbędne przepisy, stworzyć wspomniany mechanizm i odpowiednio go finansować; podkreśla, że system ten powinien być zgodny z unijnym mechanizmem kontroli sądowej; zaznacza również, że należy pójść za przykładem niektórych państw członkowskich UE, które ustanowiły przepisy przewidujące sankcje na osoby uznane za odpowiedzialne za naruszenia praw człowieka;

30. apeluje do wysokiego przedstawiciela Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa i wiceprzewodniczącego Komisji oraz do Rady o zwrócenie szczególnej uwagi na stan praw człowieka na nielegalnie okupowanych terytoriach; przypomina, że nielegalna okupacja terytorium lub jego części jest stałym naruszeniem prawa międzynarodowego; podkreśla, że na mocy międzynarodowego prawa humanitarnego na okupancie spoczywa odpowiedzialność względem ludności cywilnej; ubolewa nad przywróceniem do Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy przedstawicieli kraju okupującego terytorium innego państwa;

Obrońcy praw człowieka

31. podkreśla nieocenioną i zasadniczą rolę odgrywaną z narażeniem życia przez obrońców i obrończynie praw człowieka, a w szczególności przez obrońców praw człowieka należnych kobietom; podkreśla potrzebę silnej unijnej koordynacji współpracy z organami państw trzecich w zakresie obrońców praw człowieka; zaznacza, że w 2018 r. obchodzono 20. rocznicę deklaracji ONZ o obrońcach praw człowieka; zaleca zacieśnienie współpracy między instytucjami UE a państwami członkowskimi, by umożliwić stałe wsparcie i ochronę obrońców praw człowieka; docenia mechanizm „ProtectDefenders.eu” ustanowiony w celu ochrony obrońców praw człowieka, którym grozi poważne niebezpieczeństwo, oraz apeluje o jego wzmocnienie;

32. podkreśla znaczenie strategicznego, widocznego i zorientowanego na efekty podejścia UE do ochrony obrońców praw człowieka; apeluje do Rady o publikację corocznych konkluzji Rady do Spraw Zagranicznych dotyczących działań UE na rzecz wspierania i ochrony obrońców praw człowieka w ramach polityki zagranicznej UE; wzywa Radę i Komisję do ustanowienia skoordynowanej procedury udzielania wiz obrońcom praw człowieka i w stosownych przypadkach zapewniania tymczasowego schronienia; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia wystarczającego finansowania na rzecz ochrony obrońców praw człowieka w odpowiednich programach tematycznych Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) oraz o zapewnienie jego dostępności dla najbardziej potrzebujących, którzy są najbardziej marginalizowani; wzywa Komisję do pełnego wykorzystania tego instrumentu w przyszłości oraz nalega, aby delegatury Unii i państwa członkowskie zwiększyły swoje finansowanie i zdolności na rzecz ochrony nadzwyczajnej i wspierania zagrożonych obrońców praw człowieka; potępia nieprzerwane stosowanie zakazów podróży wobec działaczy na rzecz praw człowieka pragnących wziąć udział w sesjach Rady Praw Człowieka w Genewie oraz innych międzynarodowych instytucji, a także wzywa stosujące je rządy do ich zniesienia;

Prawa kobiet i równouprawnienie płci

33. zdecydowanie popiera strategiczne zaangażowanie UE na rzecz równouprawnienia płci i jej bieżące wysiłki na rzecz poprawy sytuacji kobiet i dziewcząt w zakresie praw człowieka, zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju 2030; podkreśla, że równouprawnienie płci powinno być kluczowym priorytetem we wszystkich kontaktach roboczych, politykach i działaniach zewnętrznych UE, gdyż zgodnie z Traktatami zasada ta obowiązuje UE i jej państwa członkowskie; apeluje do UE o przyjęcie kompleksowej strategii na rzecz równouprawnienia płci po wygaśnięciu strategicznego zaangażowania; apeluje do Komisji o przygotowanie i przyjęcie komunikatu dotyczącego odnowienia unijnego planu działania w sprawie równości płci po 2020 r. jako ważnego narzędzia UE przyczyniającego się do promowania praw kobiet i dziewcząt na całym świecie; apeluje do państw członkowskich o zaaprobowanie w konkluzjach Rady trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci; wzywa Komisję i ESDZ do dalszego przyczyniania się do równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji dziewcząt i kobiet poprzez ścisłą współpracę z organizacjami międzynarodowymi i państwami trzecimi oraz społeczeństwem obywatelskim w celu opracowania i wdrożenia nowych ram prawnych dotyczących równouprawnienia płci;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

34. podkreśla niepokojące nasilenie przemocy wobec kobiet i dziewcząt; potępia wszelkie formy przemocy ze względu na płeć, przemocy fizycznej, seksualnej i psychologicznej; wyraża poważne zaniepokojenie nasilonym użyciem tortur w formie przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć jako narzędzia wojny; zaznacza, że przestępstwa seksualne oraz przemoc uwarunkowana płcią zostały sklasyfikowane w statucie rzymskim jako zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości lub czyny mające znamiona ludobójstwa lub tortur; wzywa kraje do dostosowania ustawodawstwa w celu uporania się z tymi problemami; powtarza apel do państw członkowskich UE i państw należących do Rady Europy, aby ratyfikowały i wdrożyły konwencję stambulską w najwcześniejszym możliwym terminie, jeżeli jeszcze tego nie uczyniły; wzywa do podjęcia dalszych działań, by wykorzenić wszystkie formy przemocy uwarunkowanej płcią oraz wszystkie szkodliwe praktyki stosowane wobec kobiet i dziewcząt, takie jak przymusowe czy wczesne małżeństwa, okaleczanie narządów płciowych kobiet, przemoc seksualna czy przymusowe nawracanie na daną religię; popiera kontynuację wspólnej inicjatywy UE i ONZ „Spotlight”; wzywa delegatury UE do zapewnienia, aby gromadzone były dane dotyczące przemocy wobec kobiet, do sporządzenia zaleceń dla poszczególnych krajów oraz do promowania mechanizmów ochronnych i wspierania struktur niesienia pomocy ofiarom;

35. utrzymuje, że dostęp do opieki zdrowotnej jest prawem człowieka, że prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne znajdują oparcie w podstawowych prawach człowieka oraz są zasadniczymi elementami godności ludzkiej; zwraca uwagę, że nieadekwatny dostęp do podstawowych towarów i usług społecznych (np. wody, odżywiania, opieki zdrowotnej, edukacji i urządzeń sanitarnych) oraz trudności z uzyskaniem dostępu do zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego stanowią niedopuszczalne naruszenie podstawowych praw człowieka; potępia przypadki naruszeń praw reprodukcyjnych i seksualnych kobiet, w tym odmowy dostępu do odpowiednich usług; podkreśla, że wszystkim kobietom należy zagwarantować odpowiednią i przystępną cenowo opiekę zdrowotną, w tym opiekę w zakresie zdrowia psychicznego, taką jak wsparcie psychologiczne, oraz powszechne poszanowanie praw reprodukcyjnych i seksualnych i dostęp do tych praw oraz edukację, a także że wszystkie kobiety powinny mieć możliwość swobodnego, odpowiedzialnego podejmowania decyzji dotyczących ich zdrowia, w tym zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego; odnotowuje, że usługi te są istotne dla ratowania życia kobiet oraz ograniczenia umieralności niemowląt i dzieci; uznaje za niedopuszczalny fakt, że prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne kobiet i dziewcząt pozostają polem walki, w tym w kontekstach wielostronnych; podkreśla, że dziewczęta i kobiety będące ofiarami konfliktów zbrojnych mają prawo do potrzebnej im opieki medycznej; podkreśla znaczenie roli kobiet w zapobieganiu konfliktom i ich rozwiązywaniu, w operacjach utrzymania pokoju, pomocy humanitarnej i odbudowy po zakończeniu konfliktu oraz w działaniach na rzecz praw człowieka i reform demokratycznych;

36. apeluje do UE o współpracę z innymi krajami w celu wzmożenia ich działań w dziedzinie edukacji, opieki zdrowotnej i usług społecznych, gromadzenia danych, finansowania i programowania, aby lepiej zapobiegać przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć na całym świecie oraz lepiej reagować na taką przemoc; podkreśla, że edukacja jest kluczowym narzędziem do walki z dyskryminacją i przemocą wobec kobiet i dzieci; wzywa do podjęcia działań w celu ułatwienia dostępu kobiet i dziewcząt do edukacji i rynku pracy oraz do zwrócenia szczególnej uwagi na zachowanie równowagi płci przy obsadzaniu stanowisk kierowniczych przez przedsiębiorstwa; apeluje również o uwzględnienie edukacji dziewcząt w umowach UE z krajami rozwijającymi się;

Prawa dziecka

37. podkreśla, że nieletni są często narażeni na szczególne formy nadużyć, takie jak dziecięce i przymusowe małżeństwa, dziecięca prostytucja, wykorzystywanie dzieci jako żołnierzy, okaleczanie narządów płciowych, praca dzieci czy handel dziećmi, zwłaszcza podczas kryzysów humanitarnych i konfliktów zbrojnych, i w związku z tym wymagają większej ochrony; zwraca szczególną uwagę na dzieci będące bezpaństwowcami, migrantami i uchodźcami; wzywa UE do współpracy z państwami trzecimi w celu położenia kresu dziecięcym, wczesnym i przymusowym małżeństwom przez ustanowienie minimalnego wieku 18 lat uprawniającego do zawarcia związku małżeńskiego, wymaganie weryfikacji wieku oraz pełnej i dobrowolnej zgody obu małżonków, wprowadzenie obowiązkowych rejestrów związków małżeńskich i zapewnienie przestrzegania przedmiotowych przepisów; wzywa do podjęcia nowych unijnych inicjatyw na rzecz promowania i ochrony praw dziecka, w tym zapobiegania znęcaniu się nad dziećmi na świecie i zwalczania tego zjawiska, a także na rzecz rehabilitacji i reintegracji dzieci dotkniętych konfliktami, zwłaszcza dzieci zaangażowanych w działalność grup ekstremistycznych, oraz dzieci będących ofiarami dyskryminacji krzyżowej i wieloprzyczynowej, i zapewnienia im bezpiecznego otoczenia rodzinnego lub opartego na społeczności jako naturalnego środowiska ich życia, w którym opieka i edukacja mają fundamentalne znaczenie; wzywa UE do zainicjowania międzynarodowego ruchu w celu obrony praw dziecka, między innymi poprzez zorganizowanie międzynarodowej konferencji w sprawie ochrony dzieci w niestabilnym otoczeniu; ponownie podkreśla pilną potrzebę powszechnej ratyfikacji i skutecznego wdrożenia Konwencji ONZ o prawach dziecka i dołączonych do niej protokołów fakultatywnych;

Prawa przysługujące lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym (LGBTI)

38. potępia arbitralne zatrzymania, tortury, prześladowanie i zabójstwa osób LGBTI; zauważa, że w wielu krajach na całym świecie osoby LGBTI nadal doświadczają prześladowań i przemocy ze względu na swoją orientację seksualną; wyraża ubolewanie, że w wielu państwach homoseksualizm jest nadal uważany za przestępstwo, a w niektórych z nich podlega

Środa, 15 stycznia 2020 r.

karze śmierci; uważa, że takie praktyki i akty przemocy wobec osób ze względu na ich orientację seksualną nie powinny pozostawać bezkarne i muszą zostać wyeliminowane; wzywa do wdrożenia wytycznych UE w celu promowania i ochrony wszystkich praw człowieka przysługujących lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym;

Prawa osób niepełnosprawnych

39. z zadowoleniem przyjmuje ratyfikację Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; podkreśla znaczenie jej skutecznego wdrożenia zarówno przez państwa członkowskie UE, jak i instytucje UE; podkreśla znaczenie niedyskryminacji i potrzebę wiarygodnego uwzględniania zasady powszechnej dostępności i zagwarantowania wszystkich praw osób z niepełnosprawnościami we wszystkich stosownych politykach UE, w tym w polityce rozwojowej; apeluje o utworzenie globalnego centrum doskonałości ds. nieulegających dezaktualizacji umiejętności w dziedzinie przedsiębiorczości dla osób z niepełnosprawnościami;

Walka z dyskryminacją o podłożu kastowym

40. odnotowuje z wielkim zaniepokojeniem skalę i skutki segregacji kastowej, dyskryminacji o podłożu kastowym oraz popełnianie naruszeń praw człowieka w związku z przynależnością kastową, w tym odmowę dostępu do systemu prawnego lub zatrudnienia, ciągłą segregację, ubóstwo i stygmatyzację, a także bariery kastowe utrudniające korzystanie z podstawowych praw człowieka i rozwój społeczny; ponawia swój apel o opracowanie unijnej polityki w dziedzinie dyskryminacji o podłożu kastowym oraz wzywa UE, by podjęła działania w obliczu własnych poważnych obaw w związku z dyskryminacją o podłożu kastowym; apeluje o przyjęcie unijnego instrumentu służącego zapobieganiu i eliminowaniu dyskryminacji o podłożu kastowym; ponawia swój apel do UE i jej państw członkowskich o zwiększenie starań i wspieranie inicjatyw na szczeblu ONZ i delegatur w celu likwidacji dyskryminacji o podłożu kastowym; odnotowuje, że takie inicjatywy powinny obejmować promowanie konkretnych wskaźników, zdezagregowanych danych i specjalnych środków w celu rozwiązania problemu dyskryminacji o podłożu kastowym we wdrażaniu i monitorowaniu celów zrównoważonego rozwoju na 2030 r., przestrzeganie nowych wytycznych ONZ dotyczących dyskryminacji ze względu na pochodzenie oraz wsparcie dla państw;

Ludy tubylcze

41. wyraża głębokie zaniepokojenie, że ludy tubylcze na całym świecie padają ofiarą powszechnej i systematycznej dyskryminacji i prześladowań, w tym arbitralnych zatrzymań i zabójstw obrońców praw człowieka, przymusowych wysiedleń, masowego wykupu i dzierżawy ziemi oraz naruszeń ze strony korporacji; zauważa, że większość ludów tubylczych żyje poniżej progu ubóstwa; wzywa wszystkie państwa do uwzględnienia ludów tubylczych w procesie decyzyjnym dotyczącym strategii przeciwdziałania zmianie klimatu; wzywa państwa do ratyfikacji postanowień konwencji nr 169 MOP dotyczącej ludności tubylczej i plemiennej;

Wolność myśli, sumienia, religii lub przekonań

42. podkreśla, że wolność myśli, sumienia, religii lub przekonań (powszechniej nazywana wolnością religii lub przekonań) obejmująca także prawo do bycia osobą niewierzącą, prawo do przyjęcia postawy teistycznej, nieateistycznej, agnostycznej lub ateistycznej oraz prawo do apostazji i do niewyznawania żadnej religii musi być zagwarantowana na całym świecie i bezwarunkowo chroniona; wzywa Komisję, ESDZ i państwa członkowskie do nasilenia działań na rzecz wolności religii lub przekonań oraz zainicjowania dialogu z państwami i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, grup wyznaniowych i niewyznaniowych, humanistycznych i filozoficznych, kościołów, stowarzyszeń religijnych i wspólnot w celu zapobiegania aktom przemocy, prześladowaniu, nietolerancji i dyskryminacji ze względu na światopogląd, wolność sumienia, poglądy filozoficzne, religię lub przekonania; wyraża ubolewanie w związku z przepisami zakazującymi nawracania się i bluźnierstwa, które skutecznie ograniczają, a nawet eliminują wolność religii lub przekonań mniejszości religijnych i ateistów; apeluje również do Komisji, ESDZ i państw członkowskich o pełne wdrożenie wytycznych unijnych w sprawie wolności religii lub przekonań;

43. wzywa UE i państwa członkowskie do dalszego tworzenia sojuszy i zacieśniania współpracy z wieloma krajami i organizacjami regionalnymi w celu osiągnięcia pozytywnych zmian w odniesieniu do wolności religii lub przekonań, zwłaszcza na obszarach objętych konfliktami, gdzie grupy wyznaniowe, np. chrześcijanie na Bliskim Wschodzie, są najbardziej narażone; w pełni popiera praktykę UE polegającą na przejmowaniu wiodącej roli w zakresie rezolucji tematycznych Rady Praw Człowieka ONZ oraz w odniesieniu do wolności religii lub przekonań w ramach Zgromadzenia Ogólnego ONZ;

44. popiera prace i wysiłki osoby pełniącej funkcję specjalnego wysłannika UE ds. promowania wolności religii lub przekonań poza UE; ponawia apel do Rady i Komisji o przeprowadzenie przejrzystej i kompleksowej oceny skuteczności i wartości dodanej tego organu podczas procesu odnowy i wzmocnienia mandatu i pozycji wysłannika przez Komisję; nalega, by prace wysłannika były odpowiednio finansowane w celu zwiększenia skuteczności UE w tej dziedzinie;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

przypomina Radzie i Komisji o potrzebie odpowiedniego wspierania mandatu instytucjonalnego, zdolności i obowiązków specjalnego wysłannika UE ds. promowania wolności religii lub przekonań poza UE w stałym porozumieniu z organizacjami religijnymi i światopoglądowymi poprzez rozważenie możliwości wieloletniej kadencji z zastrzeżeniem corocznego przeglądu oraz dzięki rozwojowi sieci roboczych we wszystkich odnośnych instytucjach unijnych zgodnie z rezolucją z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie wytycznych UE i mandatu specjalnego wysłannika UE ds. promowania wolności religii i przekonań poza UE;

Wolność wypowiedzi, wolność mediów i prawo do informacji

45. zdecydowanie potępia zabójstwa, porwania, więzienie, zastraszanie i ataki – fizyczne i prawne – wobec wielu dziennikarzy, blogerów i sygnalistów oraz groźby, z którymi musieli się zmierzyć w 2018 r.; apeluje do UE, aby dołożyła wszelkich starań w celu ochrony tych osób w przyszłości; przypomina, że wolność wypowiedzi i wolne media sprzyjają rozwojowi kultury pluralizmu i stanowią podstawowe elementy fundamentów demokratycznego społeczeństwa; przypomina, że dziennikarze powinni móc swobodnie wykonywać swój zawód, nie obawiając się prześladowań ani uwięzienia; podkreśla, że wszelkie ograniczenia wolności wypowiedzi i mediów, np. usuwanie treści internetowych, muszą mieć charakter wyjątkowy i przestrzegać zasad konieczności i proporcjonalności, a także muszą być zapisane w prawie na mocy orzeczenia sądu;

46. wzywa UE, państwa członkowskie oraz zwłaszcza osobę pełniącą funkcję specjalnego przedstawiciela UE do zwrócenia szczególnej uwagi na ochronę wolności wypowiedzi oraz wolności, niezależności i pluralizmu mediów na całym świecie z myślą o lepszym monitorowaniu wszystkich rodzajów ograniczeń – w internecie i poza nim – nakładanych na wolność wypowiedzi i media oraz do systematycznego potępienia takich ograniczeń, a także do wykorzystania wszelkich dostępnych środków i instrumentów dyplomatycznych, by zlikwidować takie ograniczenia; podkreśla znaczenie potępienia i zwalczania w środowisku online i offline nawoływania do nienawiści i do przemocy, które stanowią bezpośrednie zagrożenie dla praworządności oraz wartości ucieleśnianych przez prawa człowieka; popiera inicjatywy pomagające oddzielić fałszywe informacje i informacje propagandowe wprowadzające w błąd od informacji zgromadzonych w wyniku rzetelnej i niezależnej pracy dziennikarskiej; podkreśla, że należy zadbać o skuteczne i systematyczne wdrażanie wytycznych UE w sprawie wolności wypowiedzi w internecie i poza nim oraz regularne monitorowanie ich wpływu;

Kara śmierci, tortury i inne formy brutalnego traktowania

47. potępia stosowanie w wielu krajach na całym świecie tortur, nieludzkiego i poniżającego traktowania oraz kary śmierci; wyraża zaniepokojenie liczbą wyroków skazujących i egzekucji motywowanych względami niespełniającymi warunków definicji poważnego przestępstwa, co jest sprzeczne z prawem międzynarodowym; wzywa kraje, które jeszcze tego nie uczyniły, aby niezwłocznie wprowadziły moratorium na wykonywanie kary śmierci jako krok w kierunku jej całkowitego zniesienia; apeluje do UE o aktywniejsze działania na rzecz zniesienia tortur i kary śmierci; wzywa UE i państwa członkowskie do zachowania szczególnej czujności względem państw, które grożą przywróceniem kary śmierci formalnie lub faktycznie; zwraca się o zakończenie handlu towarami używanymi do tortur i wykonywania kary śmierci;

48. uważa, że konieczne jest zwalczanie wszelkich form tortur i brutalnego traktowania, w tym przemocy psychicznej, stosowanych wobec osób osadzonych w więzieniu lub innych miejscach zatrzymań oraz wzmoczenie starań na rzecz przestrzegania prawa międzynarodowego w tej dziedzinie i zapewnienia zadośćuczynienia ofiarom; wyraża głębokie zaniepokojenie stanem więzień oraz warunkami w miejscach osadzenia w wielu krajach, włączając w to dostęp do opieki i leków, zwłaszcza w wypadku takich chorób jak zapalenie wątroby czy HIV; przypomina, że pozbawienie więźniów dostępu do opieki zdrowotnej stanowi brutalne traktowanie lub nawet tortury i może oznaczać nieudzielenie pomocy zagrożonej osobie; z zadowoleniem przyjmuje zrewidowaną politykę UE wobec państw trzecich dotyczącą tortur i innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania bądź karania; apeluje do państw członkowskich UE o uwzględnianie zabezpieczeń przeciwko torturom i innym formom brutalnego traktowania we wszystkich ich działaniach i politykach;

49. z zadowoleniem odnotowuje ustanowienie w 2017 r. unijnej Grupy Koordynacyjnej ds. Przeciwdziałania Torturom; w tym zakresie z zadowoleniem przyjmuje aktualizację prawodawstwa UE w drodze rezolucji ustawodawczej z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego traktowania lub karania⁽¹²⁾; podkreśla znaczenie dalszego pogłębiania współpracy z mechanizmami ONZ, organami regionalnymi i odpowiednimi podmiotami, takimi jak MTK, a także organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i obrońcami praw człowieka w walce z torturami i innymi formami brutalnego traktowania;

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0467.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

Biznes a prawa człowieka

50. potwierdza, że działania wszystkich przedsiębiorstw, niezależnie od tego, czy prowadzą działalność w kraju czy za granicą, muszą być w pełni zgodne z międzynarodowymi standardami w zakresie praw człowieka; potwierdza ponadto znaczenie propagowania społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; podkreśla znaczenie europejskich przedsiębiorstw odgrywających czołową rolę w promowaniu międzynarodowych standardów dotyczących biznesu i praw człowieka; przypomina o odpowiedzialności przedsiębiorstw za dopilnowanie, aby w ich działalności i łańcuchach dostaw nie dochodziło do naruszeń praw człowieka, takich jak przymusowa praca i praca dzieci, pogwałcenie praw ludów tubylczych, masowy wykup i dzierżawa ziemi, groźby i ataki na obrońców i obrończynie praw człowieka oraz niszczenie środowiska;

51. podkreśla potrzebę ustanowienia międzynarodowego wiążącego instrumentu regulującego – w ramach międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka – działalność korporacji transnarodowych i innych przedsiębiorstw; apeluje o przedstawienie wniosku ustawodawczego w sprawie praw człowieka w przedsiębiorstwach i należytej staranności, aby zapobiegać naruszeniom w kontekście globalnej działalności firm oraz poprawić dostęp do wymiaru sprawiedliwości dla ofiar nadużyć korporacyjnych; podkreśla znaczenie pełnego wdrożenia przez wszystkie kraje Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz wzywa te państwa członkowskie UE, które nie przyjęły jeszcze krajowych planów działania w zakresie praw handlowych, by uczyniły to jak najszybciej; zachęca UE i państwa członkowskie do konstruktywnego uczestnictwa w pracach międzyrządowej grupy roboczej ONZ ds. międzynarodowych korporacji i innych przedsiębiorstw w odniesieniu do praw człowieka; uważa to za konieczny krok naprzód na rzecz promowania i ochrony praw człowieka;

52. apeluje do Komisji o zapewnienie, aby projekty wspierane przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR) były zgodne z polityką i zobowiązaniami UE w dziedzinie praw człowieka oraz aby istniały mechanizmy rozliczalności umożliwiające osobom zgłaszanie naruszeń związanych z działaniami EBI i EBOR; sądzi, że użytecznym dodatkowym narzędziem byłaby międzyinstytucjonalna grupa zadaniowa UE ds. biznesu i praw człowieka; apeluje do sektora prywatnego, w szczególności do przedsiębiorstw finansowych, ubezpieczeniowych i transportowych, o świadczenie usług na rzecz podmiotów humanitarnych niosących wsparcie, przy pełnym poszanowaniu wyłączeń ze względów humanitarnych i innych wyłączeń przewidzianych w przepisach UE; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie urzędu niezależnego kanadyjskiego rzecznika ds. odpowiedzialnej przedsiębiorczości;

53. odnotowuje z zadowoleniem system preferencji GSP+, ponieważ jest to środek stymulujący skuteczne wdrażanie 27 podstawowych konwencji międzynarodowych w obszarze praw człowieka i norm pracy; potwierdza, że globalne łańcuchy wartości przyczyniają się do wzmocnienia podstawowych międzynarodowych norm pracy, norm środowiskowych i standardów społecznych oraz stanowią szansę na zrównoważony postęp, zwłaszcza w krajach rozwijających się oraz w krajach w większym stopniu zagrożonych zmianą klimatu; podkreśla, że kraje spoza UE korzystające z systemu preferencji GSP+ powinny wykazać postęp we wszystkich aspektach praw człowieka; zauważa, że wzmocnione i skuteczne mechanizmy monitorowania mogą zwiększyć efekt dźwigni systemów preferencji handlowych w reakcji na naruszenia praw człowieka; wyraża poparcie dla wprowadzenia i wdrożenia klauzul praw człowieka w porozumieniach międzynarodowych między UE i państwami trzecimi, w tym w umowach handlowych i inwestycyjnych; apeluje do Komisji o systematyczne monitorowanie wdrażania tych klauzul, tak aby zapewnić ich przestrzeganie przez państwa beneficjentów systemu GSP, a także o regularne składanie sprawozdań Parlamentowi z przestrzegania praw człowieka przez kraje partnerskie;

Nowe technologie a prawa człowieka

54. podkreśla znaczenie opracowania strategii UE, która umożliwi wykorzystanie w służbie obywateli nowych technologii, takich jak sztuczna inteligencja, oraz zajęcie się potencjalnymi zagrożeniami, jakie nowe technologie stwarzają dla praw człowieka (co obejmuje dezinformację, masową inwigilację, fałszywe informacje, nawoływanie do nienawiści, restrykcje nakładane przez państwo oraz nadużywanie sztucznej inteligencji); ponadto zwraca uwagę na szczególne zagrożenie, jakie te technologie mogą stanowić w kontekście kontroli, ograniczania i udaremniania podejmowanych zgodnie z prawem działań; podkreśla znaczenie właściwej równowagi między prawami człowieka, w szczególności prawem do prywatności, a innymi uzasadnionymi względami takimi jak bezpieczeństwo lub zwalczanie przestępczości, terroryzmu i ekstremizmu; wyraża zaniepokojenie coraz powszechniejszym stosowaniem niektórych technologii podwójnego zastosowania obejmujących cyberinwigilację obrońców praw człowieka, dziennikarzy, przeciwników politycznych i prawników;

55. apeluje do UE i państw członkowskich UE o współpracę z państwami trzecimi w celu eliminacji represyjnych praktyk ustawodawczych i przepisów w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i walki z terroryzmem; przypomina o obowiązku corocznej aktualizacji załącznika I do rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009⁽¹³⁾, w którym wymienia się produkty podwójnego zastosowania wymagające zezwolenia; podkreśla potrzebę skutecznej współpracy cyfrowej między rządami,

⁽¹³⁾ Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

sektorem prywatnym, społeczeństwem obywatelskim, środowiskami akademickimi i technicznymi, partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi podmiotami w celu zapewnienia bezpiecznej i sprzyjającej włączeniu społecznemu cyfrowej przyszłości dla wszystkich, zgodnie z międzynarodowymi przepisami dotyczącymi praw człowieka;

Migranci i uchodźcy

56. podkreśla pilną potrzebę zajęcia się podstawowymi przyczynami przepływów migracyjnych, takimi jak wojny, konflikty, reżimy autorytarne, prześladowania, sieci nieuregulowanej migracji, handel ludźmi, przemyt, ubóstwo, nierówności ekonomiczne i zmiana klimatu, oraz znalezienia długoterminowych rozwiązań opartych na poszanowaniu praw człowieka i godności; zwraca uwagę na konieczność tworzenia legalnych kanałów i dróg migracji oraz, w miarę możliwości, ułatwiania dobrowolnych powrotów, w tym zgodnie z zasadą non-refoulement;

57. wzywa do uwzględnienia zewnętrznego wymiaru kryzysu uchodźczego, w tym poprzez znalezienie trwałych rozwiązań konfliktów w drodze budowania współpracy i partnerstw z zainteresowanymi państwami trzecimi; uważa, że przestrzeganie międzynarodowego prawa uchodźczego i dotyczącego praw człowieka jest zasadniczym elementem współpracy z państwami trzecimi; podkreśla potrzebę podjęcia rzeczywistych działań, zgodnie z globalnymi porozumieniami w sprawie migracji i uchodźców, w celu zwiększenia samowystarczalności uchodźców, rozszerzenia dostępu do rozwiązań państw trzecich, poprawy warunków w zakresie praw człowieka w zarządzaniu migracją, w szczególności w krajach pochodzenia lub tranzytu, oraz w celu zapewnienia bezpiecznego powrotu z poszanowaniem godności; apeluje do UE i państw członkowskich o pełną przejrzystość w polityce na rzecz współpracy oraz w odniesieniu do przyznawania funduszy państwom trzecim na współpracę w dziedzinie migracji; uważa, że zasoby na rozwój i współpracę nie mogą być przekierowywane na inne cele i nie mogą trafiać do osób łamiących prawa człowieka; wzywa UE do poparcia inicjatywy UNHCR na rzecz eliminacji bezpaństwowości w UE i poza nią do 2024 r.;

58. potępia śmierć uchodźców i migrantów oraz naruszenia praw człowieka, których ofiarą padają na Morzu Śródziemnym; potępia także ataki na organizacje pozarządowe, które pomagają tym osobom; apeluje do UE i jej państw członkowskich o zwiększenie pomocy humanitarnej na rzecz wysiedleńców; apeluje do UE i jej państw członkowskich o zapewnienie wsparcia społecznościom przyjmującym uchodźców; podkreśla, że w związku z tym wdrażanie globalnych porozumień w sprawie migracji i uchodźców musi iść w parze z wdrażaniem Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, jak określono w celach zrównoważonego rozwoju, a także z większymi inwestycjami w krajach rozwijających się;

59. zaznacza, że alarmująca sytuacja klimatyczna i masowa utrata różnorodności biologicznej stanowią poważne zagrożenie dla praw człowieka; wzywa Komisję i ESDZ do podjęcia działań zmierzających do wypracowania strategii UE na rzecz ochrony zdrowego środowiska naturalnego przez ścisłą współpracę z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, takimi jak Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR), które zainicjowało niedawno wspólną strategię z Programem ONZ ds. Ochrony Środowiska (UNEP); podkreśla, że według szacunków ONZ do 2050 r. pojawi się wielu uchodźców ekologicznych; przypomina o zadaniach i obowiązkach spoczywających na państwach i innych podmiotach odpowiedzialnych za łagodzenie skutków zmiany klimatu i zapobieganie jej negatywnemu wpływowi na prawa człowieka; z zadowoleniem przyjmuje międzynarodowe starania na rzecz wspierania integracji zagadnień związanych ze środowiskiem, katastrofami naturalnymi i zmianą klimatu z prawami człowieka; wzywa UE do aktywnego uczestnictwa w debacie międzynarodowej na temat ewentualnych ram normatywnych ochrony osób wysiedlonych z powodu zmiany klimatu i problemów środowiskowych;

Wspieranie demokracji

60. podkreśla, że UE powinna nadal aktywnie wspierać demokratyczny i skuteczny pluralizm polityczny instytucji działających w dziedzinie praw człowieka, niezależnych mediów, parlamentów i społeczeństwa obywatelskiego w kontekście wysiłków związanych z promowaniem demokracji w sposób uwzględniający kontekst, biorąc pod uwagę kulturowe i krajowe uwarunkowania odnośnych państw trzecich, aby wzmacniać dialog i partnerstwo; przypomina, że prawa człowieka stanowią podstawę procesów demokracji; z zadowoleniem odnotowuje w tym kontekście konsekwentne zaangażowanie Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji na Bałkanach Zachodnich oraz we wschodnim i południowym sąsiedztwie UE mające na celu krzewienie demokracji i poszanowania podstawowych praw i wolności; przypomina, że zdobyte doświadczenie i wnioski wyciągnięte z przejścia do demokracji w ramach polityki rozszerzenia i sąsiedztwa mogłyby pomóc we wskazaniu najlepszych praktyk, które mogłyby zostać zastosowane do wspierania i konsolidowania procesów demokracji na całym świecie; przypomina, że rozszerzenie UE okazało się najskuteczniejszym narzędziem wspierania demokracji, praworządności i praw człowieka na kontynencie europejskim, w związku z czym możliwość przystąpienia do UE powinna pozostać otwarta dla krajów pragnących tego dokonać, które wprowadziły reformy na mocy art. 49 TUE; wzywa UE do baczego śledzenia – w ramach wszystkich procesów rozszerzenia – wdrażania przepisów chroniących prawa człowieka i prawa osób należących do mniejszości;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

61. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady dotyczące demokracji z 14 października 2019 r. jako początek aktualizacji i doskonalenia podejścia UE do wzmacniania demokracji; w związku z tym podkreśla rolę edukacji w zakresie praw człowieka oraz demokratyzacji jako istotnych narzędzi wzmacniania tych wartości zarówno w Unii Europejskiej, jak i poza nią; podkreśla znaczenie przyjęcia specjalnych zasad finansowania unijnych programów wspierania demokracji z uwzględnieniem charakteru przemian demokratycznych; podkreśla potrzebę inwestowania w odpowiednie zasoby, aby lepiej koordynować programy wspierania demokracji i priorytety polityczne; popiera wysiłki zmierzające do zapewnienia przejrzystości wsparcia UE w tej dziedzinie; zobowiązuje się do promowania większej przejrzystości procesów demokratycznych, zwłaszcza finansowania kampanii politycznych i tematycznych przez różne podmioty niepaństwowe;

62. powtarza swoją pozytywną opinię na temat stałego unijnego wsparcia dla procedur wyborczych oraz na temat pomocy i wsparcia ze strony UE dla krajowych obserwatorów wyborczych; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje i w pełni popiera prace Zespołu ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów Parlamentu Europejskiego; przypomina znaczenie odpowiednich działań podejmowanych w następstwie sprawozdań i zaleceń misji obserwacji wyborów jako sposobu zwiększenia ich oddziaływania i wzmocnienia unijnego wsparcia dla standardów demokratycznych w danych krajach; podkreśla potrzebę popierania demokracji w całym cyklu wyborczym przez długoterminowe i elastyczne programy odzwierciedlające charakter przemian demokratycznych; wzywa do ścisłego monitorowania przypadków łamania praw człowieka w stosunku do kandydatów w trakcie procesu wyborczego, zwłaszcza w stosunku do osób należących do grup lub mniejszości znajdujących się w trudnej sytuacji;

o

o o

63. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wysokiemu przedstawicielowi Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczącemu Komisji, specjalnemu przedstawicielowi UE ds. praw człowieka, rządów i parlamentom państw członkowskich, Radzie Bezpieczeństwa ONZ, sekretarzowi generalnemu ONZ, przewodniczącemu 74. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, przewodniczącemu Rady Praw Człowieka ONZ, wysokiej komisarz NZ ds. praw człowieka i szefom delegatur UE.
